

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME

Pastoralrådet

Akersveien 5
N-0177 Oslo

Telefon: 23 21 95 00
E-post: pro@okb.katolsk.no

REFERAT FRA PASTORALRÅDETS VÅRMØTE MARIAHOLM 29. -30. MARS 2008

1. Åpning i kapellet

2. Velkommen ved Maria Fongen

3. Navneopprop

Representerer	Fornavn	Etternavn	Verv
OKB	Biskop Bernt Ivar	Eidsvig	Fast
Kurialråd	Ulrik	Sverdrup-Thygeson	Kurialråd
Arendal	Nebosja	Praljak	Fast
Askim / AU	Maria Elizabeth	Fongen	Ordfører / fast
Bergen	Andreas	Christiansen	Fast
Drammen	Helga	Ingvaldsen	Fast
Fredrikstad	Svein-Arne	Marcussen	Fast
Halden	Berit Elisabeth	Andersen	Fast
Hamar	Arve	Solhaug	Vara
Haugesund	Ingvild	Sjo	Fast
Hønefoss	Trygve Bernt	Stokkerud	Fast
Jessheim	Thanh Huu	Nguyen	Fast
Kongsvinger	Olaf Nigg	Bjarkøy	Observatør
Kristiansand	Tove Avenstroup	Haugen	Fast
Larvik	Inger Thora	Sannes Müller	Fast
Lillehammer / AU	Jorun Nikoline	Myklevik	Fast
Lillestrøm	Vidar	Blomdal	Fast
Moss	Eric	Sundt-Johannesen	Fast
NKKF	Bodil	Brøgger	Fast
NUK	Jardar	Maatje	Fast
OKB-ansatte	Camilla	Cselenyi	Fast
Ordensfolk	Sr. Marie-Kristin	Riosianu	Fast
Porsgrunn	Ingrid	Hamberg	Fast
Prester/diakoner	p. Heinz-Josef	Catrein	Fast
Asker & Bærum	Palkowski	Jacek	Vara
Prester/diakoner/AU	p. Frode	Eikenes	Fast
Sekretær	Gunhild	Finseth-Ficarra	Sekretær
St. Hallvard, Oslo	Frøydis Sunniva	Gustavsen	Fast
St. Olav, Oslo / AU	Einar Dag	Nelson	Fast
Stavanger	Isabel	Stangeland	Fast
Tønsberg	Astri	Blixhavn	Fast
Valdres	Helge	Gudheim	Fast

4. Valg av møteledelse, møtesekretær, tellekorps og to protokollunderskrivere

Møteledelse	Arbeidsutvalget; (heretter AU) Maria Fongen, Nikoline Myklevik, p. Frode Eikenes, Einar Dag Nelson
Møtesekretær	Gunhild Finseth-Ficarra

Tellekorps
Protokollunderskrivere

Vidar Blomdal og Jardar Maatje
Jardar Maatje og Trygve Stokkerud

5. Godkjenning av innkallelsen

Godkjent

6. Godkjenning av dagsorden

Godkjent

Sak meldt fra AU til eventuelt; pressemelding til regjeringen ad kjønnsnøytral ekteskapslov

7. Kort orientering fra AU

AU har satt Pastoralrådet (heretter PRO) i sving med arbeidsprogrammet, og er veldig godt i gang.

8. Orientering fra biskopen

- Redegjørelse om biskop John Willem Grans død og begravelse, samt anmodning om forbønn
- Forholdene på Hamar, anmodning om forbønn for menigheten
- Endelig byggetillatelse til seminaret vedtatt. Flere prestekall er kommet til.
- Oppfordret til effektiv registrering med personnummer i menighetene.

9. Menighetsrunden

Deltagerne presenterte sine menigheter, her gjengitt in breve;

Arendal

Stor tilvekst av katolikker, økt messetilbud, kirke for liten, skal bygges ut. Skal arrangere kunstutstilling om kort tid, som man regner med vil gi gode inntekter.

Askim

Ca. 500 medlemmer, ca. 200 faste kirkegjengere. Ikke overskudd av initiativ og aktivitet. Pater er primus motor, og gjør sitt beste. Tilfredsstillende katekese, men behov for bedre utdannede kateketer. Litt aktivitet for ungdommer, med faste lektorer i søndagsmessen. Stor ministrantgruppe som svært gjerne ministrerer. Anstrengt økonomi. Brevkampanje med forespørsel om sletting av gjeld foretatt, men ikke vellykket. Nå satser man omfattende på å få menighetens medlemmer til å gi fast kirkebidrag.

Bergen

Mange aktiviteter, jubileumsfest for menighetens 150-årsjubileum blir feiret i juni 2008. Ny redaktør og redaksjon i menighetsbladet. Pilegrimskomite nedsatt.

Drammen

Fremdeles en rekke uregistrerte medlemmer. Kirken er bare 10 år gammel, men allerede for liten. Utsmykket kirken med nydelige glassmalerier, ny, vakker korsvei. Stort arbeide med katekesen, der undervises på bl.a. spansk, polsk og vietnamesisk. Særdeles dyktig og aktiv sogneprest.

Fredrikstad

Generelt stor aktivitet i barne- og ungdomsarbeidet. Skal avholde Norgesmesterskap i ministrering for de eldste ministrantene ultimo april. Sterk tilvekst av polakker, stor satsing på å integrere polske barn. Store kontingenter kommer inn i søndagsmessene. Nedsatt komité for utsmykning av kirken.

Halden

270 registrerte medlemmer. Katekesemessig sliter man med undervisning for de minste. Stor tilvekst av polske gjestearbeidere, kirken fylles opp. Mange aktiviteter. Kirketaket er lekk og må skiftes. Venter visitas i april, og ser frem til å få p. Pawel Wiech i 50% stilling fra den 1. mai.

Hamar

Til tross for anstrengt situasjon går menighetsarbeidet sin gang. Stor oppslutning om kirkekaffe og jevnlig loppemarkeder. Betydelig økning av polakker, hovedsakelig enslige. Trangt i kirken. Barne- og ungdomsarbeidet bærer frukter. Ser frem til et fast holdepunkt ad prest.

Haugesund

Redegjørelse ad liturgisk program i den stille uke, har arrangert fasteretrett med tema tilgivelse, svært vellykket.

Hønefoss

Stor tilstrømning av polske gjestearbeidere. Stort vietnamesisk miljø. Generelt stor aktivitet. 5 vietnamesiske søstre som har gjort store fremskritt i norsk, og dermed leder katekesen. Fått Maria La Vang-statue. 3 fester i året som involverer de forskjellige nasjonale grupper.

Jessheim

Ny menighet pr. desember 2007. Menighetsråd valgt bestående av fire ulike nasjonaliteter. Første menighetsblad kom ut i februar 2008. Jobber med å finne en kirketomt. Katekese og konfirmasjonsundervisning kommet i gang, generelt svært god struktur. Ca. 900 registrerte medlemmer.

Kongsvinger

270 registrerte medlemmer. Ny menighet pr. desember 2007. Stor aktivitet blandt vietnameserne. Pusser opp bolig for prester. Presten er to dager i uken i menigheten. Menighetsrådsmøte hver måned.

Kristiansand

2000 registrerte medlemmer, kun plass til 120 personer i kirken. Stor aktivitet i menigheten, særdeles stor polsk økning. Altfor liten kirke. P. Pawel Wiech tiltrer som sogneadministrator for Halden i 50 % stilling fra den 1. mai, noe som vil føre til større arbeidsmengde for sognepresten i St. Ansgar. Mange aktiviteter, gode forhold for barne- og ungdomsarbeidet. Arrangerer troskurs og samtalegrupper. Godt økumenisk arbeide med byens mange menigheter. Har et interreligiøst forum med representanter fra de ulike menigheter.

Larvik

320 registrerte medlemmer. Svært fornøyd med kirkebygget, men lider av at menighetshuset har store mangler. Har nå mottatt en stor gave fra tyske Bonifatiuswerk til bl.a. restaurering av menighetshuset. Planlegger dugnadsarbeide. God katekese og konfirmasjonsundervisning, sistnevnte foregår hjemme hos konfirmantlæreren. Opprettet turgruppe. Svært imponert over søstrenes arbeide.

Lillehammer

Økning i medlemstall. Godt i gang med knoppskytningsprosjekt ad "utkantkatolikker" bl.a er Otta involvert, hvor der finnes en del flyktninger. Har overtatt Drammens korsvei. Har 8 konfirmanter som skal fermes i vår. Stor pågang av filippinske kvinner, har startet med messer på engelsk. P. Fredrik Hansen forlater menigheten i august, Pål Bratbak kommer til.

Lillestrøm

3000 registrerte medlemmer. Svært populært med den nyinnredede kjelleren, hvor aktivitetsnivået er stort. Arrangerer kirkekaffe utendørs når været tillater det, et særdeles populært tiltak blandt vietnameserne. Har etablert ungdomsgruppe til stor suksess. Stor tilstrømning av polakker, har startet opp med norskurs, samt engelskkurs for eldre. Jobber iherdig for bedre kontakt mellom de nasjonale grupper. Håper på å få Maria-statue til hagen til sommeren, samt at hagen kan bedre fungere som et samlingssted for øvrige arrangementer. Mister to søstre, vil bli et stort savn. Har også planer om kurs/sammenkomster for nye ektepar, eller par som går i giftetanker, for dermed å kunne forebygge problemer som atter igjen kan føre til skilsmisse.

Moss

Ca. 1000 registrerte medlemmer. 100 barn i undervisning. Ikke egen prest. Skal ha sin første messe etter tridentinsk ritus om kort tid, med p. Reidar Voith som celebrant. Problemer med kirkebygg, kostbart å drifte. Nytt menighetsblad, svært fornøyd med dette.

Porsgrunn

Stadig økning i polsk tilstrømning, stor aktivitet i menigheten. Kirke for liten. Svært godt informasjonsmaterieell til de ulike nasjonale grupper på deres respektive språk. Menighetsblad på nett. Stort messetilbud. Nytt kapell i Kragerø er kommet til, vigsles av biskopen den 25. april. Her skal der være messe én lørdag pr. måned. Messe etter tridentinsk ritus feires hver fredag i Porsgrunn. Ukentlig Taizébønn. Arrangerer troskurs, informasjonskurs, ekteskapskurs, katolsk forum og Elisabethforening som sørger for kirkekaffe. Ungdomslaget fungerer meget bra, har 50-60 katekesebarn.

Oslo, St. Hallvard

10406 registrerte medlemmer. Mange ulike nasjonale grupper. Svært store utfordringer. God regnskapsføring. Sterkt behov for flere kateketer. Bra økumenisk samarbeide med lokal protestantisk menighet. Har brukt meget tid på å gå gjennom de nye statuttene for menighetsråd, og for å finne ut hva som skal være St. Hallvards regler. Her har der vært en del utfordringer, men det ser ut som om man kommer i mål.

Oslo, St. Olav

8199 registrerte medlemmer. Omfatter nasjonal sjelesorg, behov dekkes på de ulike språk. Stor messevirksomhet. God katekese, omfattende konvertittopplæring. Arrangerer dåps- og ekteskapskurs. Besøksgruppe til rusmisbrukere på Fredensborghjemmet. Godt samarbeid mellom menighetens prester og prestene tilknyttet den biskoppelige kurie. Messer overfylt.

Stavanger

Stadig vekst i medlemsmassen. 4020 registrerte, og mange uregistrerte. Av aktivitetene fremgår det ellers at menighetens åndelige og pastorale liv er svært aktivt. Stort antall barn i katekesen, til sammen 450 stk. Har også trosformidling til barn og unge, i tillegg til den vanlige katekese hvor 200 barn deltar.

Har hele fem ulike kor, to kvinneforeninger og én eldreklubb. God oppslutning om de ulike nasjonale grupper. Ønske om spansktalende prest som kan komme oftere, samt en polsktalende. Konflikt med kommunen ad utbygging av kirken. Sliter økonomisk, men folk er flinke til å gi. Arrangerer katekese på alle trinn, men man mangler lokaler. Byggeprosjekt på gang i Sandnes.

Tønsberg

Jubilerer i år, kirken er 50 år. Aktiv menighet, veldig bra ungdomsarbeide, 6-7 deltagere skal dra til Verdensungdomsdagene i Sydney. Super katekese, katolsk forum, og egen hjemmeside på gang. Kirke for liten. To valfarter er planlagt, henholdsvis til Fatima og Nidaros.

Asker & Bærum

Mange aktiviteter, forsøker å bedre integreringen for barna med bl.a. hyppigere katekese, så vel som med familiekatekese.

Valdres

Opprettet kapelldistrikt august 2007. Består av 6 kommuner i regionen Valdres. Ca. 5 registrerte medlemmer, ca. 20 uregistrerte. To faste messesteder, henholdsvis i cafélokale og i luthersk kirke. Godt mottatt av lutheranerne. Messe omtrent hver tredje søndag. Disputt om anskaffelse av eget messelokale, men her spiller medlemstallet inn. Der arbeides aktivt med medlemsregisteret.

10. Orientering om Oslo katolske bispedømmes (heretter OKB) regnskap

Kurialråd Ulrik Sverdrup-Thygeson presenterte OKBs regnskap.

Statstilskuddet for år 2007 var kun 15 millioner. Dessuten mottok OKB et mindre tilskudd enn vanlig fra tyske Bonifatiuswerk.

Kostnadmessig er der forekommet en markant økning i OKBs administrasjon, samt i drift og vedlikehold av eiendommer. Der er en økning i lønnsutgifter til de ansatte i OKB, dette skyldes ansettelse med stort behov. Ombyggingen av presteseminaret er i tillegg en meget stor utgiftspost. Vi ligger i år på samme utgiftstall i byggeprosjekter som budsjettert. Der er gode renteinntekter, og en fin økning i gaver og kollekt, noe som kan skyldes at regnskapet for Broen – som mottar mange gaver - nå er inne i OKBs regnskap. Grunnet Hamar-saken foreligger der en stor utgift av honorarer til konsulenter.

Når det gjelder den daglige drift av Akersveien, kommer elektrisitet og fyring fornuftig ut. Husholdningsposten er gått en del opp, grunnet stor møtevirksomhet.

Salgsinntektene er omtrent som budsjettert, med litt stigning fra i fjor. Abonnementstallet på bladene har økt, og vi får større inntekter. Der er en særdeles økning i lesere av Broen, noe som indikert fører til større gaver.

Ad særskilte poster som for eksempel *gaver til videresendelse*; dette går videre til menigheter eller konkrete prosjekter, det vil si inn og ut av regnskapet. Netto er vi kun en kvart million i pluss, vi setter disse midler inn på bok.

Eiendelene er pålydende 22 millioner, dette er egenkapitalen, men også lånte penger som skal betales tilbake. En god del benyttes til byggingen av presteseminaret, og til å slette gjeld.

11. Orientering om inntektsprosjekt

AUs Einar Dag Nelson presenterte et inntektsprosjekt hvis oppgave er å øke fokus på givertjenesten i OKB, å styrke kommunale og statlige tilskudd, samt finne frem til nye inntektskilder. En arbeidsgruppe er opprettet, bestående av Einar Dag Nelson, Kristine Dingstad, Stig Arne Nilsen, og bispedømmets økonom Thuan Cong Pham.

Prosjekt mål:

- Skape økt bevissthet rundt hvorfor det er viktig å gi til Kirken
- Bruke pedagogiske hjelpemidler for å fremme givergleden
- Søndagskunngjøringene bør formes til å stimulere givertjenesten
- Opprette økonomispalte i Broen, med informasjon om situasjon, behov og reslutat
- Sende brev (på ulike språk) til samtlige husstender vedrørende avtalegiro og skattefradrag

Fokus er satt på St. Olav menighet, domkirken, og OKB. Dagens inntektskilder består av kollekt, kommunale og statlige tilskudd, inntekter fra kirkekaffe, avtalegiro og andre gaver, samt utleie av lokaler.

St. Olav menighet har et sterkt behov for ytterligere tegning av avtalegiroer. Katekesen er økonomisk selvdrivende grunnet innmelding via Norges unge katolikker (heretter NUK). En giverkampanje ad generell drift anses som lite "spennende" for giverne, da dette ikke fenger publikum. Det er viktig å la publikum forstå at kirkebidrag virkelig investerer i fremtiden!

I domkirken er der blandt annet behov for bedre brannsikring, restaurering av glassmaleriene, oppgradering av høytaleranlegg, kirketrapp, lys i kirkerommet, maling samt oppgradering av kor, orgelgalleri, sakristi og varmeanlegg.

Når det gjelder selve OKB foreslår arbeidsgruppen tre hovedprosjekter, det være seg kirkebyggfond, presteseminar og barnehage / skoler. Det er tradisjonelt sett menighetene som bygger nye kirker med tillatelse og støtte fra OKB. I første omgang vil gruppen definere alle bygge- og vedlikeholdsprosjekter, for så å prioritere dem i forstandsmessig riktig rekkefølge. Man ser for seg en prosjektbrosjyre med behørlig presentasjon av de ulike prosjekter. For det andre må man være på utkikk etter nye givere.

Hva presteseminaret angår vil gruppen kartlegge om alle de nødvendige driftsmidler er på plass.

Med hensyn til barnehage og skoler må man ta stilling til om disse skal være med i fremtidige utbyggingsplaner eller ikke. Det er ikke til å komme bort fra at skoler er potensielle inntektskilder. Av prosjekter i OKB har man igangsatt presteseminar og kirke i Sandefjord. Prioriterte prosjekter er kirke på Mortensrud og i Groruddalen, opprette et polsk senter i Oslo, samt Mariaholm (se senere sak i referatet).

Andre prosjekter er bygging av kirker i Sandnes, Kristiansand, Skien, og Jessheim, ombygging av prestebolig på Hamar, oppussing av kirke og menighetssal på Lillehammer, kjøp av tomt til ny kirke i Haugesund, kapell / kirke i Valdres, vurdering av Villa Maria, gymnas i Bergen og i Oslo, nye skoler og barnehager generelt.

Veien videre ad innteksaktiviteter:

- Avtale mandat om prioriteringsliste med OKB, går så videre derfra
- Forberede aksjon for registrering av polakker i OKB. Pr. i dag har vi kun 5000 registrerte polakker
- Realistisk målgruppe: 50 000 til 70 000 personer. Datasystemet OrgSys' mål er pålydende 50% registreringer innen utgangen av 2009
- Hvordan fange opp polakkene? Man kan for eksempel laget plakater som blikkfang på ambassader, i menighetslokaler, hos entreprenører, etc., brosjyre på polsk, (et utkast til brosjyre ble vist på møtet).
- Kontakte servicesentre for utenlandske arbeidere

12. Tema: innvandrersjelsorgen

Den katolske Kirke (heretter DKK) i Norge opplever for tiden en voldsom medlemsvekst hva arbeidsinnvandring og asylsøkere gjelder. Arbeidsinnvandrerne har vært dominerende i de senere år hvor hovedtyngden består av hovedsakelig polakker og litauere. Polakkene topper også listen over dem som får tillatelse til familieinnvandring til Norge. Asylsøkerne består stort sett av mennesker fra den tredje verden. OKB (fylkesvis) mottar nå størstedelen av innvandrerstrømmen.

Våre nye trosfeller er et gledelig tilskudd til DKK, samtidig som de utgjør en stor utfordring for Kirken hva gjelder pastoral omsorg og hjelp til integrering i det norske samfunnet. Vi må skape en dialog med nasjonalgruppene, forstå hvem de er, deres tradisjoner og bakgrunn. Vi må forstå hvordan de opplever møtet med DKK og det norske samfunn. Hva kan vi gi dem? Bedre kunnskap om den lokale katolske Kirke og dens menigheter. Vi må få innvandrerne til å forstå hvor liten DKK er i Norge, og gi dem en innsikt i Kirkens bakgrunn i Norge, samt hva de kan forvente, "kreve" og selv bidra med, med andre ord;

Hva forventer en innvandrer?

Hva kan Kirken tilby dem (til tross for knappe ressurser)?

Hva kan innvandrerne selv bidra med?

Dette var møtets mest tidkrevende sak og temabehandling, noe som høstet stor interesse hos deltagerne. Representanter fra de ulike gruppene presenterte seg ved panel. Etter hver presentasjon ble der diskutert i plenum. Hensikten med møtets temavalg var å bedre kunne forstå dagens utfordringer, hvordan møte dem og sammen bidra til et vellykket møte med DKK og det norske samfunn. Vi har allerede høstet stor erfaring fra blandt annet våre menigheter i Fredrikstad og Stavanger og ønsker nå å videreføre en helhetlig aksjon for bispedømmet og overfor våre ansvarlige myndigheter.

Spansktalende gruppe, representert ved Isabel Calajer

Isabel Calajer representerte den spansktalende gruppe i St. Olav menighet.

Der foreligger en kontinuerlig tilstrømning fra Latin-Amerika. Den spansktalende gruppe arrangerer rosenkransgruppe som møtes ukentlig. Der finnes dessuten Liturgi- og økonomigrupper. P. Marcelo Jofré er ansvarlig for gruppene, til stor glede for de spansktalende. Der er én spansktalende søster, som hjelper til med katekesen. Paven, Kirken og dens hierarki i tillegg til ønsket om solidaritet står sterkt i fokus for denne gruppen. Gruppen har vokst den siste tid, og ser behovet for en ekstra prest.

Der er også ønskelig med tilbud om veiledning ad informasjonstjeneste til gruppens medlemmer, både nye og gamle. Dette være seg for eksempel juridiske spørsmål og lovverk samt informasjon om hvordan systemet fungerer. Gruppen er ikke i stand til å imøtekomme dette da presten enda ikke snakker flytende norsk, og heller ikke de andre i gruppen. Språkproblemene fører til at man føler seg isolert. I Isabels hjemland (Chile) kjøres jevnlig seminarer med ulike tema, noe som er ønskelig også i St. Olav menighet.

Plenumsdebatt ad spansktalende gruppe kort oppsummert;

-Hvordan best integrere spansktalende i øvrige deler av landet?

-I for eksempel Kristiansand finnes mange spansktalende, men de faller fra til tross for spanske messer. De fleste kan godt norsk, og har bodd lenge i landet. Av erfaring er det svært vanskelig å få latinamerikanere til å registrere seg. Videre "kaprer" Kristiansands pinsemenigheter og frikirker mange latinamerikanerne. Isabel bifalt sistnevnte og bekreftet at man ikke er så glad i byråkrati, og at dette er svært vanskelig med tanke på de eldre.

-Hva appellerer til latinamerikanere? Hva kan trekke dem til Kirken?

-Gi dem musikk i messen!

-Hvordan kan vi som initiativtagere nå de spansktalende, hvor kan vi henvende oss? Svar: kontakte Isabel

-Kunne der være behov for et spansktalende seminar mellom bispedømmet og denne gruppen som burde være landsdekkende?

-Vi må forstå de spansktalende ~~dem~~, og de må skjønne oss for å høste et optimalt samarbeid

-Benytte nettet flittigere som informasjonskanal

-Det nytter ikke bare å sitte og vente på informasjon, man må selv være aktivist. Man burde nedsette en gruppe med en kontaktperson som talerør som kan henvende seg til menighetsrådet.

-Forsvar for prestene som gjør en fenomenal innsats for å ta vare på de spansktalende så godt som de bare kan.

-Isabel poengterte at for å realisere de nevnte gode forslag MÅ man komme til de spansktalende for å fortelle det. Det er ikke vår kirke, veldig mange føler seg som gjester, og da er man forsiktig og holder en viss avstand. Her kunne man replisere med at man er ikke gjester når man har bodd i landet i mange år. Isabel tar dette videre til p. Marcelo for dialog, og videreformidler PROs synspunkter til sin gruppe. Nå har man et supert startpotensiale.

-Alle nasjonale grupper har felles utfordringer, blandt annet frafall. Dette har med hvordan gruppene er organisert fordi man ikke vet nok om gruppene. Frafallet kunne vært mindre dersom bispedømmet hadde flere spansktalende prester.

-Vi må fokusere på de ressurser vi har, og bruke de krefter vi har som frontsoldater for å sikre integrering.

-Erfaringsvis snakker minoritetsbarn norsk seg imellom i stedet for morsmålet

-Man må kunngjøre at vi er én, felles katolsk Kirke, man må kjøre basisen på vårt felles språk; norsk. Man må ikke "danne" én latin-amerikansk og én norsk Kirke.

-I Bergen kjenner man seg ikke igjen i beskrivelsen av at man er gjester. Her er de spansktalende svært god integrert, og sitter i råd og utvalg

Filippinsk gruppe, representert ved Isabel Stangeland

Isabel representerte den filippinske gruppe i Stavanger menighet.

De første filippinerne som kom til Norge var sjømenn med sine koner. Filippinerne utgjør pr. i dag ca. 80 % av St. Svithun menighet. Man har etablert Philippino Chaplaincy-gruppen, som gjør et godt arbeide, her arrangeres blandt annet ukentlig rosenkransbønn og andre aktiviteter. Gruppens medlemmer er svært dyktige initiativtagere. De fleste filippinerne er hardtarbeidende, og mange dropper norskundervisning. Disse fungerer ofte som et bindeledd mellom de ulike nasjonale grupper i menigheten. I Stavanger er man veldig fokusert på ikke å miste noen filippinere til andre menigheter, dette er veldig vanlig på Vestlandet med en flora av ulike menigheter. I St. Svithun jobbes det aktivt for å integrere alle filippinere i menigheten. Menighetsrådet tar stadig initiativ til å få filippinerne med på aktiviteter, samt for å sikre bedre integrasjon. Av erfaring går filippinerne helst til engelsk messe.

Grunnet tidsmangel ble det besluttet å ta plenumsdiskusjonen ad filippinsk, vietnamesisk og polsk innvandring sammenfattet etter at hver gruppe var blitt representert.

Vietnamesisk gruppe, representert ved Nguyen Huu Thanh

Nguyne Huu Thanh redegjorde for vietnamesernes situasjon i Norge, og fortalte innledningsvis om Vietnams historiske bakgrunn.

Landet ble kristnet på 1600-tallet, og har vært under både portugisisk, fransk og amerikansk regime. Vietnam består i dag av 26 bispedømmer. Mange vietnamesere emigrerte på grunn av Vietnamkrigen, mens mange kom til Norge fra 1975. Den gang var det vanskelig å lære seg norsk med kun et begrenset antall undervisningstimer tilgjengelig. Vietnameserne måtte klare seg uten vietnamesisk prest i Norge i lang tid. Det vietnamesiske pastoralsenter ble tidlig opprettet, noe som har vært og fremdeles er til stor berikelse. Pr. i dag finnes der ca. 12 vietnamesiske prester i Norge. Dessuten er en del søstre kommet til. Disse reiser rundt i landet og hjelper til med katekese.

Man hevder ofte at vietnamesere er flinkere til å samarbeide enn andre grupper grunnet stor aktivitet og initiativ internt. De lykkes i å opprette utvalg og grupper på bakgrunn av sine erfaringer fra hjemlandet, og er nøye på møtstruktur med ordentlig organisering. Enhver menighet i Norge har et vietnamesisk utvalg som igjen danner et utvalg med representant i det vietnamesiske pastoralsenter. Kort sagt behersker vietnameserne å stå på egne ben blandt annet, fordi de bevarer sin kultur, tradisjon og sitt språk. Vietnameserne er dessuten sterkt motivert for kirkegang, og organiserer god katekese. Katekesegruppene kommuniserer meget bra internt, og utveksler erfaringer fra de ulike menigheter. I alle menighetene har man sangkor og ministranttjeneste. Ungdomsarbeidet blomstrer med andre ord. Hver sommer arrangeres morsmålsundervisning i 3 uker, fordelt på 6 timer pr. dag. Her er også de voksne med og har retrett ledet av en prest.

Selv om alt høres rosenrødt ut, er det viktig å poengtere at også vietnameserne møter utfordringer à la de andre gruppene.

Polsk gruppe, representert ved Svein-Arne Marcussen (på vegne av Zbigniew Gorski) og p. Wojciech Kotowski SS.CC.

Svein-Arne Marcussen gjengav et skriftlig resumé fra Zbigniew Gorski om hans prosess fra da han kom til Norge og frem til i dag. Marcussen poengterte så viktigheten av å vite polakkenes historie i forbindelse med polsk innvandring til Norge. Andre- og tredjegerasjonene er nå helt integrert i det norske samfunn.

På 1980-tallet emigrerte mange polakker fra et kommunistisk regime. Dette var en ressurssterk gruppe med mange akademikere. Disse er pr. i dag svært godt integrert i Norge. De er positive og kontaktskapende, har stor påvirkningskraft for dagens innvandrere. Den største gruppen er den som er kommet til fra 2005. Disse menneskene kommer som arbeidskraft, ofte på kortere oppdrag. En større gruppe bosetter seg i Norge sammen med sine familier.

Hva kan den katolske Kirke i Norge gjøre for denne type immigranter? Svaret gir seg selv, vi må være fleksible! Selv om vi er få, er vi for dem flertallet, ergo må vi ta initiativet. Vi bør tilrettelegge informasjonsmøter om rettsvesen, det norske samfunn og system. Et organisert, polsk senter er et sterkt ønske. Man føler at behovet for at norsk språkundervisning er noe av det viktigste som Kirken kan bidra med. Polsk katekesen er enda i etableringsfasen.

Når det gjelder integrering av barn og ungdom er det viktig å få dem med som ministranter, å presentere ungdomsarbeidet for dem, slik at de selv våger å ta kontakt. På steder med stadig økende immigrasjon må man øke antall polske messer, dette må man bare innse at er faktum. Fritidsaktiviteter for voksne er også noe å tenke på.

Hovedutfordringene pr. i dag er kommunikasjonsproblemer med nordmenn som fører til frafall i kulturelle og sosiale aktiviteter, samt for noen også vansker med å delta i norsk messefeiring. En annen faktor som ligger til grunn for at det synes vanskelig å komme i gang med et organisert system er at mange innvandrere som kun er her på kort sikt jobber omtrent hele døgnet.

Svein-Arne konkluderte med at vi må sørge for at Kirken virkelig er polakkenes andre hjem.

P. Wojciech Kotowksi holdt et innlegg hvor han satte fingeren på bevisstgjøringen av polakkenes behov. Han re-bekreftet vanskelighetene med å få polakkerne registrert, da de aller fleste av dagens

polske immigranter kun er her på kortere oppdrag. Pastoral omsorg for alle er vanskelig for prestene, sett i lys av de overfylte søndagsmessene.

P. Carlo Le Hong Phuc snakket på vegne av alle nasjonale grupper. Han presiserte deretter at innvandringen består av mennesker med svært ulik kulturell bakgrunn. Man må ha to viktige ting i mente; det være seg troen og språket. De eldre innvandrere har problemer med det norske språk, som for eksempel å høre en preken på norsk i stedet for sitt morsmål. Kvinner og barn er mest utsatt for språkbarrierene. En essensiell og vanskelig utfordring er at noen innvandrere kun er her for en kort periode, og da satser man ikke på å lære seg norsk.

En ting man må være seg bevisst er katolsk enhet, og at vi er én Kirke. Gjennom åpenhet og dialog vil man kunne nå en felles forståelse av de nasjonale grupper seg i mellom. P. Carlo oppfordret menighetsrådene og PRO til å skaffe seg retningslinjene som allerede foreligger. P. Carlos erfaring er at de innvandrere som er vel integrert er også bevisst om hvordan de best kan integrere de nye i menighetene.

Plenumsdebatt ad filippinsk, vietnamesisk og polsk gruppe kort oppsummert:

-Man må fokusere og tydelig bevisstgjøre det faktum av at mange filippinske kvinner lider under norske ektemenns veto mot å praktisere troen. Det er viktig å nå ut til disse kvinnene. Isabel bekreftet at dette er noe man har sterk fokus på i St. Svithun.

-I det filippinske ungdomsarbeidet ser man at de lokallag / aktiviteter som fungerer bra er de hvor også foreldrene er aktive og stiller opp. Lokallaget Couples for Christ ble trukket frem som et glimrende eksempel.

-Vanskelig å få inn filippinske damer i menighetsrådene. De ber om å få slippe, og vil heller lage mat.

-Vietnameserne har overlevd som troende under svært vanskelige forhold. Hva gjorde dere? Svar: fordi begge foreldre er aktive i Kirken, ikke bare den ene part. Dette sikrer kontinuerlig stabilitet. Dermed fortsetter barnet som mor og far. Bønn er i særdeleshet meget viktig for vietnameserne. Motivasjonsfaktoren er at man er troende, og at man må jobbe med seg selv.

-Ad morsmålsundervisning for vietnamesere: gjelder dette kun i Oslo?

Svar; nei, dette er et landsdekkende tiltak, men man må selv sørge for innlosjering. Undervisningen foregår på St.a Sunniva skole i Oslo.

-Ad ungdomsarbeid; det virker som om vietnameserne får dette til. Kan man gjøre noe lignende for de voksne?

-Vietnameserne og filippinerne har meget å lære bort til de andre gruppene da de er godt etablert.

-Med hensyn til både vietnameserne og filippinerne, der er ønske om å bruke nettet bedre. På nettet kan man bygge opp tekstbaser på ulike språk for messelesningene som enkelt kan printes ut og legges ut i kirken. Ad salmeboken; det er vanskelig å følge med. Ved å skrive ut et ark med teksten vil dette forenkles. På nasjonalbasis kunne man lage messeark på norsk og parallelt på andre språk. Dermed lærer innvandrere seg å lese parallelt på norsk og eget språk. (Dette foreligger allerede på polsk). Man kan også lage en informasjonsbrosjyre om DKK på ulike språk som kan skrives ut fra nettet i stedet for å trykke den opp i dyre opplag.

-Situasjonen i St. Olav menighet contra øvrige menigheter er svært spesiell. Her er det umulig å samle alle gruppene på én gang grunnet plassmangel. Derfor er det viktig at hovedkvarterene for gruppene ligger nær kirken. I St. Olav menighet har man planer om å gjenopplive arrangementet "internasjonal dag". Generelt er det en berikelse og til inspirasjon å betrakte det rike troslivet og det høye aktivitetsnivået. Ungdommen sikrer kontinuitet og de eldre tas vare på. Det er viktig at de nasjonale gruppene ikke overvurderer den norskspråklige andels innvirkning i menigheten.

-Det virker lettere å integrere de asiatiske katolikkene, da de emigrerer til sitt bestemmelsessted. Innvandrere på midlertidig kontrakt har ikke disse forutsetninger

-Vi er en altfor liten gruppe nordmenn med kapasitet til å ta oss av innvandrere.

-Å danne et system for å fange barn og unge kan i stor grad føre til at foreldrene følger etter.

-Vi håper nevnte innspill kan være til hjelp for NUK.

- Vi som er født og oppvokst i Norge har ikke den beste næring å fungere som katolikker, med henblikk på 68-gernerasjonen. Vi må derfor lære av de nasjonale grupper.
- Visjon: multinasjonalt seminar under temaet "Vi er alle ett i Kristus".

13. Igangkjøring av arbeidsgruppene

Fordelingen av arbeidsgruppene ble lest opp og disse grupperte seg i de ulike værelsene. De gikk så i gang med arbeidsprogrammet. Dette ble regnet som internt arbeide innad i gruppene til hjelp med arbeidsprogrammet.

14. Andre saker meldt til PRO

1. Mariaholm

Kurialråd Ulrik Sverdrup-Thygeson redegjorde for notatet ad et eventuelt salg av Mariaholm. Grunnet dyre drifts- og vedlikeholdskostnader stiller man spørsmål om man ønsker å beholde Mariaholm, eller eventuelt selge og bygge et nytt anlegg annetsteds. Der er et sterkt behov for restaurering av Mariaholm, da stedet på mange områder er i åpenlyst forfall. Man har undersøkt en rekke alternative eiendommer som er for salg, og har funnet interessante prosjekter egnet for våre typer aktiviteter. Disse er alle innenfor i nær avstand til Oslo. Man ønsker ikke å treffe forhastede slutninger, men heller sondere terrenget for reaksjoner på et eventuelt salg.

Dette var en sak som emnet til livlig diskusjon. Det emosjonelle forhold til Mariaholm er for mange svært stort, og disse vil nødige selge stedet. Å danne en forening som kan drifte Mariaholm i stedet for å avskrive stedet var et forslag som mange kunne tenke seg.

Andre var positive til salg, og poengterte at dagens standard på Mariaholm på ingen måter er optimal, særlig ikke med tanke på eldre og bevegelseshemmede.

Et generelt ønske fra PRO var å få vite hvordan Mariaholm brukes i dag, og hvor hyppig i løpet av et år, samt konkrete salgstill å forholde seg til. Langtidsperspektivene med tanke på drift av Mariaholm de kommende 10 – 20 årene ble også tatt i betraktning.

NUKs leder, Tao Nguyen var tilstede for å utveksle sine synspunkter i saken sett med NUKs øyne. Barne- og ungdomsorganisasjonen er en hyppig bruker av Mariaholm med ca. 10 årlige helgearrangementer med til sammen ca. 600 brukere. I tillegg legger NUK sine konfirmant- og sommerleirer til Mariaholm. I tillegg kommer de filippinske og vietnamesiske gruppene bruk av leirstedet til. NUK er avhengig av et leirsted av nettopp denne type, og er egentlig svært fonøyd med standarden både utendørs og med fellesarealene generelt. Leirstedets størrelse er perfekt, både til store og små leirer. På de arrangementer hvor stedet kan bli for stort, deles det opp i soner og brukes deretter. Tao poengterte at dersom OKB strever med å drifte Mariaholm, vil NUK mer enn gjerne stille opp med dugnadsarbeide for å hjelpe til med restaurering og vedlikehold.

Saken om et eventuelt salg har vært behørlig drøftet i NUKs arbeidsutvalg som sier nei til salg av Mariaholm grunnet hyppig bruk og et meget emosjonelt forhold til stedet.

Biskopen poengterte sakens vanskelighet og dilemma og reiste forslag om at én representant fra NUK, samt én representant fra presterådet i samråd med PROs AU avgjør sakens utfall.

Forslag enstemmig vedtatt ved votering.

2. Saksgang menighetsråds-statutter

Biskopen orienterte om retningslinjene for MRs nye statutter, og redegjorde for MRs rolle i menigheten.

Evaluerings av møtet

Der var et generelt ønske om å legge også å avholde vårmøtene fra fredag til søndag. En idé kunne være å konsentrere seg om ett emne.

Mange følte at posten *menighetsrunden* tok for lang tid, og forslag om at AU før møtestart sender ut retningslinjer for hva man skal presentere, ble fremmet.

Generelt sett mente man at dette var et meget interessant møte, og at vi er blitt bedre kjent med hverandre.

Sekretær minnet om at neste møte blir 24-26/10, og oppfordret alle til allerede nå å sette av denne helgen.

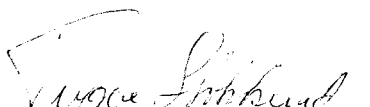
Eventuelt

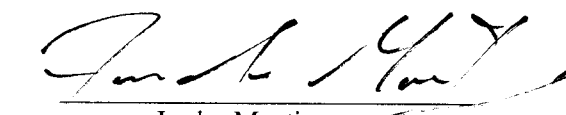
Pressemelding til regjeringen ad kjønnsnøytral ekteskapslov

Vi ønsker nok en gang å appellere for vårt syn på en kjønnsnøytral ekteskapslov. Maria Fongen leste opp utkastet til en pressemelding som er blitt forfattet. Utgivelse av pressemelding enstemmig vedtatt ved votering.

Avslutningsvis oppfordret AUs ordfører alle til å delta på folkemarsjen for å bevare vår eksisterende ekteskapslov den 12. april i Oslo.

Referent: Gunhild Finseth-Ficarra

Trygve Stokkerud
Protokollunderskriver

Jardar Maatje
Protokollunderskriver